

Коваленко С.М., Скідченко М.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Загальні підходи до формування програм внутрішнього аудиту систем управління якістю

svetlana_kovalenko77@ukr.net

На сьогодні наявність сертифікованої системи управління якістю (СУЯ) стає обов'язковою умовою при укладанні договорів або контрактів визнаних в світі товаровиробників зі своїми постачальниками. В багатьох видах економічної діяльності такі умови є початковими для надання уповноваженим органом ліцензій на виконання робіт (надання послуг).

СУЯ – це вагомий доказ високого рівня якості робіт та надійності партнеру при декларуванні відповідності продукції вимогам споживача.

Аудит СУЯ – це інструмент, призначений для всеосяжної оцінки результативності та ефективності всієї системи менеджменту. При цьому аудити здійснюються найчастіше в ході систематичного і незалежного дослідження стану роботи персоналу на основі наявних документів та аналізу практичних ситуацій теоретичних знань та практичних навичок. Це напряму пов'язано з ефективністю роботи не тільки окремих співробітників, але і підприємства в цілому. Розвиток персоналу є важливою умовою успішної діяльності будь-якої організації.

Мета аудиту полягає не лише в тому, щоб встановити і оцінити рівень відповідності поставленим вимогам, а й у визначенні необхідності запровадження коригувальних та запобіжних дій, а також потенціалу для поліпшення системи менеджменту організації. Аудит має слугувати інструментом поліпшення рівня менеджменту організації.

Програма внутрішнього аудиту – це дії, що охоплюють відповідне планування, забезпечення ресурсами і встановлення методик проведення аудитів у межах якогось часу, процесів чи підрозділів. Для програми внутрішнього аудиту треба встановити цілі, виходячи з яких плануватимуть і проводитимуть

аудити. Дослідження підходів до управління програмами аудитів дозволить визначити необхідні для цього документи та запропонувати їх форми або приклади. Обсяг програми аудиту може змінюватися залежно від розміру, характеру діяльності та складності організації, аудит якої проводить.

Програма внутрішніх аудитів СУЯ складаються з опису всіх аудитів всіх охоплених об'єктів підприємства на певний період часу, наприклад – на рік. Такі програми включають цілі й задачі аудитів, їх обсяг, відомості про залучених аудиторів, загальний порядок проведення цих аудитів, а також опис процедур реагування на виявлені в ході аудиту невідповідності з боку керівників перевірених процесів СУЯ.

Виконання програми внутрішнього аудиту треба відстежувати із визначеною періодичністю аналізувати для встановлення, чи досягнуто її цілей і визначення можливості поліпшення. Про результати треба звітувати керівництву. Виконання програми внутрішнього аудиту має узгоджуватися з принципом циклу Демінга-Шухарта – від планування й здійснення – до перевірки, оцінювання й постійного поліпшення.

Отже, результати внутрішніх аудитів можуть бути використані для поліпшення діяльності, а також як документальне підтвердження готовності організації до сертифікаційної перевірки. При цьому можна впевнено констатувати, що документування є найважливішим аспектом проведення внутрішніх аудитів СУЯ, адже від ступеню документованості та якості самої документації напряму залежить об'єктивність, повнота та своєчасність результатів аудиту, а отже – цінність процесу аудиту для організації.